

ШУМАДИНЈА,

Л И С Т Ъ 3 А

КЊИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.Учредникъ и издавателъ **Любомиръ Ш. Пенатовићъ.****ЧЕЧ. VI.**

Овај листъ издаван Вторникомъ, Четвртомъ и Суботомъ на по табака. Цена му е за 3 мес. 4. за пола год. 8 а за целу год. 16. цв. За огласе плаћа се 3. кр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 кр. ср. за трипутъ.

№ 7.**Дойчинъ-Петаръ.**

(Сремска)

Вино пиє Дойчинъ-Петаръ

Варадински Банъ;

Попио е сто дуката

Све за еданъ данъ,

И јоштъ къ томе врана коня,

Златанъ буздованъ.

Карао га краль Матия

Земљъ господаръ;

Богъ т' убио Дойчинъ-Петаръ

Варадински Банъ,

Буд' ти попи сто дуката

Све за еданъ данъ,

Зашто попи врана коня

Златанъ буздованъ.

Некарай ме краль Матия

Земљъ господаръ;

Да ти пиєшъ оно вино

Кое пиємъ я,

И да любишъ ону мому

Кою любимъ я,

Попио би равну Пешту

И съ нбомъ Будимъ-градъ,

И јоштъ къ томе градъ Варадинъ

И савъ Нови-Садъ.

Мале приче.

(Медведъ у школи.) У Нюшнемстру на сѣверной граници савезни американски држава има више сорти медведа, кои су мали, црни и врло мирни. Они живе одъ воћа и нападаю на люде осимъ само у великой зими. Пре више година нађе едно дете таковога едногъ медведа и доведе кући својой, и ту су га тако чували да е наскоро врло питомъ постао као и свако псето. Дете е ишло у школу, коя е подалеко одъ куће одстояла и медведъ га е свакадъ пратио. Деца у школи плашили су га се спочетка, али доцние онъ е постао њиновъ другъ у игри и они су съ њимъ заедно и ести почели.

После две године оде медведъ у шуму и за четири године није се знало ништа за њга. Учитель ове школе умре и ту школу една госпоја прими на себе и сасвимъ е преустрои. Едногъ дана, кадъ е учителка децу учили и кадъ е врло ладно било, дође медведъ у школу. Децу нападне смртни стра, и она би бегала али немогау будући е медведъ на вратима стаао, по едно мѣсто гди су се сакрити могли била е табла. Медведъ е мирно стаао и никоме ништа учинио није. Доцние приближи се оцаку и стане се мирно греяти, а после едногъ четвртъ сата погледи на дуваръ и види дечие корнице съ естивомъ, кое полако све изпразни кадъ е то свршио приђе опетъ ватри и стане се опетъ греяти, па затимъ мирно пође. Садъ дигну деца вику и сусѣди полете за медведомъ и убию га, и после по некимъ знацима познаду да то није био никакавъ непријатељ већъ онај стари другъ пређашњи ученика.

(Стражаръ и царъ Никола.) — Г. Камеронъ приповѣда у свомъ путовању крозъ Русию између осталогъ и слѣдујуће: Едне врло студене зимнѣ ноћи дођоше едне саонице и два путника предъ дворску капию кремля, и онај стасомъ већи зактевао е заповедателнимъ гласомъ да га одма стажаръ пусти унутра у кремль, но буде одъ стажара кратко и рѣшително одбиенъ. Овај преки одговоръ пакъ као да се обоимъ странцима није ни најманъ допао, и онај, кои е најпре речъ повео, повтори опоримъ гласомъ свое зактеванъ, придодавши, да е онъ ђенералъ. „Да сте ви“, одговори войникъ безъ и најманъ забуне, „доиста ђенералъ, као што велите, то би ви за цѣло морали знати, да е послушностъ прва и највећа добродѣтель войника“ и потомъ продужи свое размърено стажарско корачанъ, кое е овимъ краткимъ разговоромъ прекинуто било. Кадъ су странци видели, да са стажаромъ на край немогу изићи, замоле га они да дозове дежурногъ офицера. Войникъ ий послуша, и кадъ е на његовъ гласъ еданъ наредникъ на полъ изишао, позове овај странце, дознавши њиновъ чинъ и достоинство, да уђу у стажару, да тамо зактеванъ свое дежурномъ официру саобште. Но текъ што е овај чуо гласъ оногъ већегъ одъ оба странца, кадъ онъ наеданпутъ на поге ђипи, и са највећимъ страхопочитаниемъ запита за његове заповѣсти и налоге. Путникъ се насмеши и запо-

веди само то, да стражара одмену и къ нѣму доведу. То е одма учинѣно; и кадъ е войникъ ушао у собу, збаци странацъ свое просто япунце, у кое се умотао био. Предъ войникомъ стаяше племенитъ и величественъ обликъ, високо заповедателно чело владоца, на кога се лицу ясно познало, да е изразъ магновеногъ нестрпљива уступно веселомъ и благоволителномъ расположено. Войникъ се укочио као кипъ, и упрепастио се, кадъ е видео, кога е онъ тако решително и опоромъ одбио; но ипакъ га е тѣшила помисао, да е онъ само по дужности својој поступио. Царъ му рекне, да приђе ближе, похвали га за нѣгово примѣрно владањ, и заповедио е, да му се не само 100. рубља сребрни даду, него е у исто време писао и команданту тогъ войника, да овога одма за наредника произведе, кое е наравно одма и учинѣно. Даби се пакъ овај привидно чудновати и изненадни долазакъ царевъ те ноћи раяснио, вала примѣтити, да му е при неуморној нѣговој дѣлательности већ скоро у обичай прешло, да сѣдне съ еднимъ пратиоцемъ на саонице или кола, и тако у тайности кудгодъ однутуе, кадгодъ е увѣренъ, да ће нѣгово присуствованъ ускорити окончанъ каквогъ важногъ посла. И тако е цѣль нѣговогъ путовања бивала обично текъ овда позната кадъ е већ лично дошао.

(Бонапарта.) Осамъ миља одъ Флоренца у селу Черталду живио е год. 1807., у најсјајније доба Наполеоново владе, еданъ сиромашни сеоски парохъ, по имену Бонапарта. Нико ние дошао ни на край памети, да е онъ са царемъ Наполеономъ у сродству. Онъ е Корзика сасвимъ заборавио, занимао се само са своимъ духовнимъ пословима, и имао е особито радо едного белогъ петла, едного младогъ момка и едну младу девојку, кое последнѣ желио е да едно за друго вѣнча. И тако е живио мирно и безбрижно, докъ наеданцутъ зачуе онъ топотъ коня, и цѣла се авлиа напуни коняцима. Еданъ царски ђенералъ у богатой, златомъ извезеној униформи и съ беломъ перяницомъ на шеширу приђе страопочитателно старцу и запита га: „Зове те л' се ви Бонапарта, и естели ви уякъ Наполеона францускогъ цара и краља одъ Италије?“

„Бсамъ“ одговори свештеникъ кои е сасвимъ сумнително слушао о срећи свога нећака.

„Мати нѣговогъ величества . . .“

„А-ха, естъ Летиция. . .“

„Нѣно Величество царица говорила е о вама са царемъ.“

„Са малимъ Наполеономъ?“

„Естъ, съ царемъ, и овај не налази за сходно, да еданъ тако блиски нѣговъ сродникъ, као што сте ви, нѣ живи као простъ сеоски парохъ. Онъ ме е дакле послао къ вама да васъ запитамъ, коју архиепископску столицу у Француской или Италији желите имати.“

Сиромашни парохъ ние у своме живогу никадъ отмѣнио лице видео, него свога владика. Онъ се ние могао одма рѣшити, шта да одговори, и запита после некогъ времена: „Ели све то цѣла истина? Заръ е моя сестра Летиция царица? я самъ е први изповѣдио! . . . Я мо-

рамъ добро да се промислимъ, докъ се рѣшимъ на тако изненадну и неизмѣрну промѣну.“

У авлиа пакъ све се међутимъ яко узрујало. Войници су облетали око Аматеа, девојке, коју смо напредъ напоменули, коју свога намењеногъ јој младоженоу Томазеа ние ни најмањ волела, и тако се ова на брзо склонила, поћи съ еднимъ младимъ лепушкастимъ коняникомъ. Томазео лютно се яко на то, но остали войници изсмевали су га и дотле су га дирали, да се овај најпоследѣ рѣшио, ступити у войску. Стари парохъ Бонапарта чуо е и гледао све то са жалостнимъ и суморнимъ лицемъ и рекне ђенералу: „Фала лепо моме нећаку, цару, но я самъ радъ остати парохъ у момъ сиромашномъ непознатомъ селу, као и досадъ. Полюбите у место мене мога малогъ нећака Наполеона и Летицию нѣгову майку; Богъ нека имъ да свако добро; то су валла дѣца, кадъ су се у срећнимъ околностима сѣтили и свога старогъ уяка. Я нисамъ радъ бити ни владика ни кардиналъ.“

Кадъ е царъ што заповѣдио, то е тако морало безусловно и бити. ђенералъ е одъ цара добио налогъ, да старога пароха доведе у Паризъ или у Римъ, и зато се онъ изъ петни жила трудно, да на то склони старца, кои пакъ остао е сталанъ при својој намѣри.

Кадъ е царъ чуо за сво и видео како овај Бонапарта нема ни искре сљволюбия, онъ се дивио и не понятноту му е било.

Аматеа венчала се съ нѣнимъ драгономъ, кои е на скоро постао полковникъ.

Томазео пакъ ступио е у войску, и био е при падениу цара Наполеона капетанъ у царской гарди.

Стари парохъ Бонапарта умро е у свомъ селу предъ падение царства. И то е може бити едина Бонапарта, кои е мирно и у тишини спокоено живио и умро.

М р е н и ц е.

— Графъ Остерманъ врло е радо имао медведе. Кадъ е за асталомъ сѣдио, онъ е свакомъ одъ гостию метуо иза столице по едного медведа, кои е своју кудраву главу наслонио на главу госта, мрмљајући, да би му дали што ести, и наслањајући на асталъ свое шапе, съ кои су за предупредѣнъ сваке могуће несреће нокти одрезани были. Чудновато е, да е овај мужъ и прекрасне палате зидао, и свимъ вревеликимъ богатствомъ вѣштице и художества подпомагао.

— Енглески историописацъ Олдисъ био е више година у тавници. По краткомъ времену свога тамо затвора умео е онъ толико задобити благоволенъ и милость тавничара, да му е овај чешће дозвољавао, ићи у вече у шетню, и посѣћавати свое приятель, — Олдисъ е често употребленъ чинио одъ ове особите милости, и долазио е натрагъ, што е годъ доцније могао. Едномъ пакъ дошао е башъ у поноћ, и лупао е да му тавничаръ отвори, кои е већ заспао био; овај најпоследѣ отвори врата, и рекне му овако бунованъ: „Г. Олдисъ! ако ви станете у будуће овако доцканъ долазити, онда ми ништа друго неостае, него да васъ никако унутра и не пустимъ. Упамтите ово добро!“

— Нинона, славна француска списатељка, тужена е више пута краљици Француској Анни за разкашно и неуредно владанѣ. И тако пошлѣ наипосле краљица едногъ наредника одъ свое тѣлохранителне страже Нинони, съ налогомъ, да она мора сбогъ свогъ рѣвогъ владаня одрећи се света, и краљица јој чини милост и оставља јој на вољу да иде у кои оће редѣ и монастирѣ. Нинона пакъ учинила се као да то прима као неку шалу, и пошлѣ по нареднику слѣдујући одговоръ: „Ја са највећомъ признателношћу увиђамъ доброту мое премилостиве краљице, и тврдо самъ се рѣшила, да идемъ у монастирѣ францишкански монаха.

М а л и ш е.

У свему има средњи путъ; здравъ разумъ нађе га лако, страсть никада.

Умъ преживи сва заблуђена као савестъ све страсти.

Некада ће понадати звезде, пропасти небо; али љубавъ вечнога, љубавъ добри люди остае.

Тешко томе, кои сатъ еданъ за велико дѣло пусти да на праздно прође! Онъ није кадаръ други наћи.

Нечини насъ име, нечини исповеданѣ, нечини славно почитованѣ вере, ни мудрима, ни болѣма, ни благополучнима. Она недѣйствуе на насъ као волшебно средство безъ нашегъ знања и безъ нашегъ садѣйствованя. Она чини то само утолико, уколико е ми познаемо, о њој размишљавамо и заиста е употребљавамо.

И онај, кои се неда слепо одъ други руководити, него своимъ собственимъ увиђеняма и основоположенима слѣдуе; и онај, кои е оштроуманъ и предосторожанъ, себе одъ сваке преваре чува, и сваку стваръ до самогъ темеля радо проницава; и онај, кодъ кога истина и правда сва друга разматрања превазилазе и више важе, него сва преимущества сродства и приятельства; и онај, кои нешто, зашто га молимо, постоянно одриче, кои е у некимъ приликама неумолѣнъ и строгъ, кои онде увекъ педае и непомаже, гди би други дали и помогли: сви ти могу добро, особито добро срце имати; но доброта е њиова са мудрошћу, разлогомъ, съ мушкѣмъ снагомъ и ячиномъ саединеня, а то јој текъ дае праву и трајућу вредностъ.

На земљи се све меня; како времена и судбине, тако и ми. Благо пролеће младости изтиснуто буде одъ превећ топлѣгъ лета мужества, време зреле весени бежи, лишће пада са дрвећа, зима е, седе старости ту. Али врло брзо, па смо и ову већ претрпили. Укочене гробове разкривлюе небесно светило, а прослављенъ духъ поздравља у лепшимъ предѣлима съ добродошлицомъ вечито пролеће.

Многи држе радостъ за госта, кои е изъ далека дошао. То долази одтуда, што радостъ подъ њиовимъ кровомъ није удомаћена. И Божия каштигованя благодѣянја су, и шта срећомъ називимо опасанъ е ледъ. Онъ ствара одъ земљ лишће и преобраћа лишће опетъ у земљу. Ми неразумемо владу њгову, и врло се много одважавамо, кадъ исту хвалимо или хулимо.

Шта е наша смртъ, до кое смо ми тако близу, да е свакогъ идућегъ магновеня изгледати морамо? Есмо ли ми то, што ту умиру? Нисмо, светъ, кои намъ умире, за насъ само пропада.

Љубавъ къ добродѣтели и жеља къ Богу, први темель къ уверению о свомъ существованю у човеческомъ срцу, произрашћу на истѣ земљи и изъ истогъ семена. Њино е разлученѣ нешто неприродно и редко.

Нравствено чувство слушати, дужностъ е саданѣгъ магновеня — исто исправљати дужностъ е читавогъ живота.

Срећа или несрећа свраћаю се кодъ они люди, кои за едну или за другу задовољно већ готовине имаю.

Д О М А Њ Е Н О В О С Т И

В. Београдъ 14. Јан. Юче држало е друштво Србске Словесности при многобројномъ сбору членова свои и одлични гостию свою годишню скупштину подъ предсѣдателствомъ Попечителя Просвѣщения и Правосудия г. Стефана Марковића. Подпредсѣдатель друштва г. Архимандритъ Гавриљъ говорно е најпре съ похваломъ о прошлогоднѣмъ послованю и лепомъ реду друштва; Секретаръ друштва г. Ђ. Малетићъ професоръ изложи е затимъ подробно и обширно све послове кое е друштво предузимало и свршило. Казначей друштва г. М. А. Симићъ Секрет. Попеч. Просвѣшт. дао е точно извѣстие о станю кассе друштвене, по томъ, Попечит. Просвѣшт. г. Марковићъ изразивши свое подпуно задовољство о дѣланю друштва, сажалѣвао е да е друштво прошле године више пута сбогъ неманя извѣстни свои соба, узнемиривано, и у исто време увѣравајући друштво и о далѣмъ покровителству Правительства, обнадеждио га е такође да ће скоримъ опредѣлити се сходне собе у којима ће друштво своя засѣдания држати и свое књиге сместити моћи. По томъ предложио е за подпредсѣдатель г. Архимандрита Гаврила, К. Магациновића чл. Касац. Суда, и Я. Шафарика Професора, кои последњи буде вишествомъ гласова изабранъ; за Секретаре одъ г. Предсѣдателя буду предложени: г. Ђ. Малетићъ Проф. Милов. Јанковићъ Профес. и Ђ. Поповићъ Даничићъ Библиотекаръ, кои последњи скоро едногласнимъ вишествомъ гласова буде изабранъ. Казначей остао е по жељи свию опетъ онај исти. Затимъ е г. Предсѣдатель благодарно заедно са целимъ друштвомъ досадашнѣмъ г. Подпредсѣдателю и Секретару на њиовой свакомъ приликомъ указанѣ ревности. — При свршетку скупштине изабранъ е за почестногъ члена едногласно: Преосвѣштени г. Михаилъ Епископъ Шабачки, за корешподентне членове опетъ едногласно: г. А. Гиљфердингъ изъ Русие списатељ они знаменити писама о Србима и Бугарима; г. Ами Буе учени Французъ; вишествомъ гласова за корешподент. чл. г. Петаръ Протићъ капетанъ и надзиратель Тополивнице у Крагуевцу. Вишествомъ гласова избрани су за редовне членове Професори: г. Михаилъ Рашковићъ, I. Илићъ, Ев. Аврамовићъ, С. I. Вельковићъ, Дам. Маринковићъ, Н. Новакѣвићъ, М. Павићъ и М. Ђ. Милићевићъ канц. княж. канцеларие.

Београдъ 15. Јануара. Празникъ св. Саве покрови-
теля србски школа, прослављанъ е и ове године достој-
но и лепо. У цркви служило е Њгово високопр. г. ми-
трополитъ, а г. Архим. Сава говорио е празнику и чу-
ству србскомъ сходно слово. По томъ у присуству мло-
гобројне господе разногъ степена у сали Лицея по о-
свећену водице говорио е овог. ректоръ г. В. Маринковићъ
научно слово о душевномъ развианю; а г. Мил. Спасићъ
управитељ школа као членъ школске депутацие, изявио
е да депутација фонда школскогъ сбогъ преустроена

и сбогъ тога што нису сви новци послани у фондъ немо-
же засадъ о св. Сави као обично поднети своје извѣ-
стие, него ће то учинити скоро преко новина. Њгова
Свѣтлостъ князь приложио е и ове године 100. ₰ дес.
овомъ фонду. Исто тако славимо е Богословско заведение,
Гимназија и основне школе овај данъ у својимъ школама.

Беогр. 14. Јан. Данасъ е сарањанъ овде г. Таса Мар-
ковићъ секр. суда окр. Смедеревскогъ, кои се јуче по-
сле дужегъ болована у вѣчностъ преселио.

О Г Л А С И.

Експедиција Ш у м а
д и н и к е налази се сада не-
подъ Варош-кание у сокаку
водећемъ на Саву, у кући г.
Крете Ракнића.

ако се на једну оку воде или млека е-
данъ лотъ квасца мете.

У Београду 9. Јануара 1857. г.

Стефанъ Лазаревићъ
пекаръ спроћу г. Куманудине куће

(2—3) Подписани узимањ
честь објавити почитаемој
публици, да я у моме соб-
ственомъ дућану налазећемъ
се спрамъ Лицея, имањ на
продају сваке сорте мушки
готови халкина врло евтином.
ценомъ и то: Пелсиера фини,
одъ 18 до 24 фор. ср.; капу-
та зимски одъ Велура Ши-
фа са атлазомъ и другомъ
свиломъ постављани одъ 14
до 26 фор. ср.; фракова до
20 фор. ср.; капута летњи до
15 фор. ср.; јупундета 14 фор.
30 кр. ср.; панталона штоко-
вани 9 фор. 40 кр. ср.; пан-
талона клотъ одъ црногъ то-
скина до 7 фор. ср.; пруслу-
ка одъ 2 фор. 30 кр. ср. до
4 фор. ср.

Исто тако и за ГГ. Све-
штенике имањ готови хал-
киња.

Димитрије Добринковићъ.

(2—3) Кои би желио спремљ-
ногъ за зиданъ камена и то у круп-
нимъ комадима, може добити овде у
вароши на сави предъ владичиномъ
кафаномъ, гдѣ е у фатове сложенъ, и
гдѣ се може за цѣну разумети.

Стецишта су отворена:

1. При Суду вароши Београда надъ
масомъ умр. Димитрија Ресничанина
бив. калфе шнайдерск. 21. Фебр. т. г.

2. При Суду Окр. Алексиначкогъ
надъ масомъ поч. Ивана Смиљкови-
ћа изъ Рамня 31. Јануара т. г.

(3—3) Подписани узим-
ањ честь явити поштова-
номъ публикуму, да самъ у
мојој трговачкој радњи уз-
ео као ортака могъ мла-
ђегъ брата Косту, и тако да
досадашња единствено подъ
мојимъ именомъ стојећа тр-
говина, стои садъ подъ фир-
момъ „Браћа Исаило-
вић и њи“ подъ шилтомъ кодъ
княза „Менчикова.“

У Беогр. 1. Јануара 1857.

Атанасије Исаиловићъ
трговацъ на Сави.

Продавање се:

При Началничеству Окр. Ужичкогъ
добра Борисава Ђорђевића изъ Рогу
3. 4. и 5. Фебруара.

При Началничеству Окр. Пожаре-
вачкогъ добра Јоце Страновића изъ
Прова 22. 23. и 24. Фебруара.

Судъ Окр. Београдскогъ прогласио
е Настаса Николића изъ Гроцке за
распикућу,

Судъ Окр. Пожаревачкогъ позива
Јосифа Добринковића шнайдера, ау-
стрискогъ поданика, кои е незнаю
куда у светъ отишао, да му за годи-
ну и еданъ данъ ради примана 158 гр.
и 36 пара предстане.

(2—3) Долеподписани об-
явлюе свакомъ трговцу, кои
бы у својој радњи потребо-
вао вештогъ пероводителя,
за свой контоаръ, да е онъ
готовъ примити се на тако-
вомъ мѣсту за у контоаръ.
Подписани служио е у Но-
вомъ Саду, Пешти и Загре-
бу; говори србски, немачки
и маџарски, а био е и у ве-
ликимъ бакалскимъ трговина-
ма, и у станю е показати за
себе ѣмства и препоруке.

Ко би имао волю извѣ-
стити се о томе изближе, не-
ка се обрати подписаномъ
кодъ „Србске круне“ или г.
Петру Јанковићу, овдашњимъ
трговцу.

Миланъ Сержански.

(2—3) Подписани објавио е по-
читаемомъ публикуму да се кодъ њ-
га може добити с у в а ц е ш т а н -
с к а к в а с ц а — прес герм. у сва-
ко доба, за кои подписаный ѣмствуе и
добаръ стои да ће свако съ њимъ у-
мешено тесто добро за рукомъ доћи,